

UCHWAŁA Z DNIA 16 LIPCA 2010 R.
SNO 30/10

Przewodniczący: sędzia SN Jerzy Stecki

Sędziowie SN: Małgorzata Gersdorf (sprawozdawca), Bogumiła Ustjanicz.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem protokolanta w sprawie sędziego Sądu Okręgowego po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2010 r. zażalenia obwinionego i jego obrońcy na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 13 kwietnia 2010 r., sygn. akt (...), w przedmiocie zezwolenia na zatrzymanie i sprowadzenie na badania psychiatryczne

uchwalił: uznać się niewłaściwym i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu w A.

Uzasadnienie

Uchwałą z dnia 13 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny zezwolił na zatrzymanie i przymusowe sprowadzenie sędziego Sądu Okręgowego w celu poddania go badaniom psychiatrycznym, wstrzymując wykonanie uchwały w tym zakresie do czasu rozstrzygnięcia ewentualnego zażalenia.

Sąd wskazał, że Zastępca Prokuratora Okręgowego wystąpił o zezwolenie na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie sędziego Sądu Okręgowego celem poddania go badaniom psychiatrycznym argumentując, że w trakcie śledztwa dotyczącego psychicznego i fizycznego znęcania się nad żoną i córką uzyskane zostały informacje uzasadniające wątpliwości co do jego poczytalności. W dniu 6 listopada 2009 r. wydane zostało postanowienie o zasięgnięciu opinii biegłych lekarzy, jednak sędzia mimo kilkakrotnych wezwań nie stawiał się na badania. Kontynuowanie postępowania wymaga dokonania ustaleń co do poczytalności.

Podejrzany i obrońca oświadczyli, że uwzględnienie tego wniosku jest bezprzedmiotowe w sytuacji, w której podejrzany nie ma zamiaru poddać się badaniom.

Sąd ferując zaskarżone orzeczenie uznał, że istnieją – w świetle przedstawionych przez Zastępcę Prokuratora Okręgowego – uzasadnione wątpliwości co do poczytalności podejrzanego w momencie popełnienia zarzucanych mu czynów. Ocena jego stanu zdrowia należy do kompetencji biegłych. Na podejrzanym spoczywa obowiązek stawiania się na każde wezwanie organu prowadzącego postępowanie. Przyjęty sposób obrony nie może wobec tego uzasadniać odstąpienia od

przeprowadzenia dowodu z opinii psychiatrycznej, uniemożliwiłoby to bowiem osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Zażalenia na tę uchwałę wywiedli sędzia Sądu Okręgowego oraz jego obrońca. Podejrzany zarzucił naruszenie art. 74 § 2 pkt 2 k.p.k. przez przyjęcie, że obowiązek poddania się badaniom psychiatrycznym może być wykonany z zastosowaniem przymusu, a także art. 75 § 2 k.p.k. przez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że w razie odmowy poddania się badaniu psychiatrycznemu może być potraktowana jako nieusprawiedliwione niestawiennictwo, uzasadniające stosowanie środków przymusu bezpośredniego. Zarzuty zażalenia obejmowały także błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia. Zażalenie obrońcy obejmowało naruszenie tych samych regulacji w zw. z art. 128 u.s.p., a także naruszenie zasady celowości postępowania karnego przez zastosowanie środków w celu poddania podejrzanego badaniom, które nie zmierzają w żaden sposób do przeprowadzenia badania.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) nie reguluje kwestii związanych z zatrzymaniem i przymusowym sprowadzeniem sędziego, który bez usprawiedliwienia nie stawia się na wezwanie w toku postępowania karnego.

W takiej sytuacji, zgodnie z art. 128 ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. W rozpoznawanej sprawie takim przepisem i to stosowanym wprost powinien być art. 75 § 3 zd. 2 k.p.k.

W związku z tym zażalenie na postanowienie sądu dyscyplinarnego zezwalające na zatrzymanie sędziego i przymusowe sprowadzenie go na badania rozpoznaje ten sam sąd, a więc w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w A. w składzie trzech sędziów.

W wypadku rozpoznawania zażaleń na tego typu postanowienie ustawodawca posłużył się konstrukcją tzw. instancji poziomej. Przyjęto ją w celu zachowania sprawności postępowania i jego przyspieszenia przez uniknięcie konieczności przesyłania akt sądowi wyższego rzędu (por. *Kodeks postępowania karnego* pod red. P. Hofmańskiego, wyd. 2, t. I, str. 389).

W składzie sądu odwoławczego – z oczywistych względów (art. 40 § 1 pkt 6 k.p.k.) – nie może zasiadać sędzia, który orzekał w przedmiocie zatrzymania i przymusowego sprowadzenia podejrzanego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.